

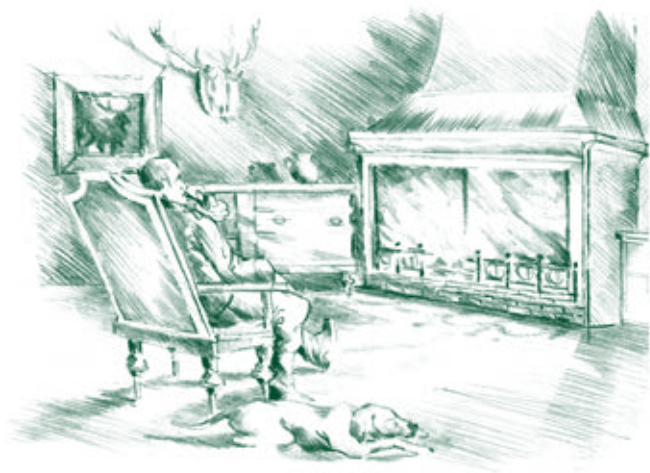

FRANTIŠEK
LIBOSVÁR

ROZUMY
ZKUŠENÝCH
MYSLIVCŮ

ROZUMY ZKUŠENÝCH MYSLIVCŮ

Sestavil
FRANTIŠEK LIBOSVÁR

DRUCKVO, spol. s r.o.

PRAHA 2019

ÚVOD

Hned na úvod musím zdůraznit, že všechna ta moudra a rady následně uvedené jsem sebral svýma ušima a očima kolem sebe, kde se dalo a hlavně od jejich uživatelů. Byli to myslivci starší a zkušení, mezi které jsem přišel ve svých pětadvaceti létech. Já jsem žádné moudrosti nevymyslel, ale téměř půl století něco málo jich sesbíral.

Místo sběru, mimo starší myslivecké literaturu, je většinou Jihovýchodní Morava s výraznými regiony Valašska a Slovácka, což mě přimělo některé moudrosti a rady psát v místním nářečí. Uváděny jsou v jednom celku přísloví, různá rčení a srovnávání něčeho s něčím pro lepší pochopení, mimo jiné to ukazuje bohatost a krásu slov našeho jazyka. Vezmeme-li v úvahu, jak se mluví ve sdělovacích prostředcích a jak pronikají zbytečná cizí slova do českého jazyka, tak je to jen k dobru. Doufám, že nebudou vadit ani zemité výrazy, které jsou pádnější, srozumitelnější a mnohdy méně vulgární, než slovní výrazy některých uměleckých literárních směrů.

RADY DO ŽIVOTA NEJEN MYSLIVCŮ

Uč sa a nečekaj, že stáším zmúďriš.

Co bolí, to prebolí.

Kdo sa kde zrodí, tam sa aj hodí.

Necpi sa ríťú tam, kdes neprošel hlavú.

Kdo vysoko leze, lahko sa dôle sveze.

Čistota charakteru sa ukáže pri najväčších špinavostách.

Širokému každý v ceste stojí.

Slúbené dlúho vydrží.

Pěknú pesničku neuškodí zazpívať dvakrát.

Kdo umí zpívat enom jednu pesničku, nemože učít zpívať druhých.

Nikdy všemu není konec.

Co sa vleče, neuteče.

Každý den nejsú hody.

Každý špás něco stojí.

Samo sa nic nestane.

Za dobrotu na žebrotu.

Neříkaj hop, dokád' nepřeskočíš.

Nenos rypák hore, ono sa do něho lepší trefuje.

Darovanému koni na zuby nehleď.

MUFLON PLEMENÍK

O tom, jak zoologicky blízcí příbuzní jsou domácí ovce a mufloni, nelze pochybovat. Následná příhoda je toho praktickým důkazem bez genetických studií. Prapředkem dnešních mnoha plemen ovcí je divoká ovce, která byla jako jeden z prvních druhů zvířat domestikována několik století před naším letopočtem. Po tak dlouhé době jmenované dva druhy „o sobě ví“ a dokonce mají v sobě vzájemné zalíbení. Toto vzájemné zalíbení se z pochopitelných důvodů nelíbí myslivcům a ani chovatelům ovcí.

Honza Novák nebyl „ze selského rodu“, dokonce nebyl ani z vesnice, ale měl rád zvířata a přírodu, tak se rozhodl farmařit. Prodal byt ve městě a koupil při privatizaci státních lesů velkou hájenku na okraji Bílých Karpat.

Jaký druh zvířat chovat bylo jednoznačné – na Valašsku se chovaly vždy ovce a socialistická velkovýroba je nahradila v té době výnosnějším skotem. Vzor pro Honzu byly malé anglické farmy, které si byl osobně prohlédnout. Díky dotacím koupil „za nemalý peníz“ v Anglii stádečko žírného plemene ovcí s plemenným beranem, (původem z daleké Austrálie) a dva anglické pastevecké psy Border kolie. Nakoupené plemeno bylo vhodné i z toho důvodu, že přežívalo na pastvině bez u nás běžného zděného ustájení. Všechno se neskutečně dařilo jak v pohádce.

V okolí Honzovi farmy v honitbě Mysliveckého sdružení byla mimo jiné zvěř mufloní a ta onu pohádku zkomplikovala.

DOSLOV

Motivací autora a vzácného myslivce dr. Ing. Františka Libosvára k sepsání půvabného dílka „*Rozumy zkušených myslivců*“ byla snaha zachovat a předat stará „*múdra*“ našich předků, kteří žili v předdigitální době, neznali internet a globalizace byla neznámým slovem. Věděli však, že obživu jim dává příroda za cenu tvrdé práce, bez které by neužili svou rodinu. Náročný život formoval jejich chování, životní filozofii, přístupy a názory které si předávali ve formě rčení, přísloví a rad, která mají obecnou platnost i při našem tzv. moderním, uspěchaném způsobu života. Přijměte prosím toto skromné dílo jako odkaz našich předků, které bylo vytvořeno s pokorným přístupem k přírodě a myslivosti.

doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc.

OBSAH

ÚVOD	3
MYSLIVECKÁ PŘÍSLOVÍ A RČENÍ	5
O MYSLIVCÍCH A LOVU	5
O LOVECKÝCH PSECH	6
RČENÍ A PŘÍSLOVÍ O JEDNOTLIVÝCH DRUZÍCH ZVĚŘE A ZVÍŘAT	9
VLK	9
ZAJÍC	10
JELEN	11
SRNČÍ	12
LIŠKA	12
PTÁCI – DRAVCI	12
OSTATNÍ PTACTVO	13
PRASE DIVOKÉ I DOMÁCÍ	14
OSTATNÍ DRUHY ZVĚŘE A ZVÍŘAT	15
RADY DO ŽIVOTA NEJEN MYSLIVCŮ	17
O ŽENÁCH A MUŽÍCH	20
O JÍDLE A PITÍ	21
RŮZNÁ SROVNÁNÍ	25
ČERTI	27
VŠELIJAKÁ MOUDRA	31
JAK ŽIVOT ŠEL	37
MUFLON PLEMENÍK	37
JAK PAN FARÁŘ PYTLAČIL	40
LESMISTR HYNEK BABIRÁD (* 1887 + 1966)	45
DOSLOV	54

